

Vurdering etter § 10

om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, jf. forskrift om konsekvensutredninger (2017) § 10

Sak, datert

§ 10 skal vurderes dersom planen eller tiltaket omfattes av forskriftens § 8.

Malen er ikke uttømmende. **Vurdering etter § 10 skal vurderes i tråd med veilederen “Når skal tiltak i vedlegg II konsekvensutredes? Vurdering etter § 10 i forskrift om konsekvensutredninger», kommentarutgave 29.06.2017**

For de rader som ikke er relevante påføres i høyre kolonne «ikke relevant».

§ 10 første ledd: I vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, skal det ses hen til egenskaper ved planen eller tiltaket, jf. annet ledd og planen eller tiltakets lokalisering og påvirkning på omgivelsene , jf. tredje ledd. Det skal også i nødvendig grad ses hen til egenskaper ved virkninger nevnt i fjerde ledd.	
Kriterier	Forslagsstillers vurdering
2.LEDD: EGENSKAPER VED PLANEN ELLER TILTAKET	
a) Størrelse, planområde og utforming	Det skal gjøres en konkret vurdering av størrelse på planen eller tiltaket, planområde og utforming, sett opp mot hvilke kvaliteter som ligger til grunn for at det aktuelle området er verdifullt. Store, ruvende tiltak kan påvirke mer enn små og lavere tiltak, avhengig av omgivelsene. Tiltak som bryter sterkt med omgivelsene vil påvirke annerledes enn de som er tilpasset omgivelsene. Synlighet/visuell påvirkning er særlig aktuelt å vurdere for planer og tiltak i eller i nærheten av verdifulle landskap, kulturmiljøer eller viktige friluftslivsområder der opplevelsen av omgivelsene er viktig for beboere og brukere. Planer og tiltak som blir svært synlige kan endre og påvirke opplevelsen av områdene.

	<p>Arealavgrensning: Midlertidig arealbehov: Bebygd areal: Volum/høyde/lengde mv: Transportbehov:</p>
<p>b) Bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser</p>	<p>Det skal vurderes om planen eller tiltaket forutsetter bruk av naturressurser for gjennomføring eller drift, eller om naturressurser inngår i en produksjonsprosess. Dersom planer og tiltak medfører omfattende bruk av ressurser, vil dette normalt utløse konsekvensutredning.</p>
<p>c) Avfallsproduksjon og utslipp</p>	<p>Avfallsproduksjon: Dersom uttak og utnyttelse av metalliske malmer og uorganiske energimineraler vil medføre en høyere andel overskuddsmasse enn produktmengde (dvs. mer enn 50% av det totale uttaksvolumet), eller avfallet omfatter metalliske malmer som for eksempel jern, nikkel, titan og molybden vil dette normalt utløse konsekvensutredning.</p> <p>Utslipp: Dersom planen eller tiltaket omfatter utslipp av prioriterte miljøgifter, vil dette normalt utløse konsekvensutredning.</p>
<p>d) Risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer.</p>	<p>Vurdering av vesentlige virkninger knyttet til risiko for alvorlige ulykker må baseres på om planen eller tiltaket kan føre til ulykker som har store konsekvenser for de omkringliggende omgivelser. Dette er da avhengig av både egenskapene ved det tiltak eller den plan som er planlagt gjennomført og ikke minst egenskapene i de omkringliggende omgivelsene som vil kunne utsettes for en ulykke, for eksempel befolkningstetthet og tidligere etablerte virksomheter og aktiviteter. Hvis risikoen for alvorlige ulykker i et område stiger, vil dette normalt utløse konsekvensutredning.</p>

3.LEDD: LOKALISERING OG PÅVIRKNING PÅ OMGIVELSENE. KAN PLANEN/TILTAKET KOMME I KONFLIKT MED:	
a) Verneområder etter naturmangfoldloven kapittel V, eller markaloven § 11,	Dersom en plan eller et tiltak er lokalisert helt eller delvis innenfor et eksisterende, foreslått eller midlertidig verneområde, vil dette normalt utløse konsekvensutredning. Også inngrep nært opp til et verneområde kan utløse konsekvensutredning dersom tiltaket kommer i konflikt med verneformålet for området.
utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI),	Dersom en plan eller et tiltak kan forringe en utvalgt naturtype når det gjelder utbredelse eller forekomstenes økologiske tilstand, kan dette normalt utløse konsekvensutredning. Ved vurdering av om naturtypen kan bli forringet, må det blant annet legges vekt på hvilken virkning tiltaket kan forventes å ha på forekomsten, hvor utbredt naturtypen er og hvilken verdi den aktuelle forekomsten har for naturtypen som helhet.
prioriterte arter,	Dersom en plan eller et tiltak kan påvirke prioriterte arter og ev. økologiske funksjonsområder negativt vil dette normalt utløse konsekvensutredning.
vernede vassdrag,	Dersom en plan eller et tiltak påvirker verdier som ligger til grunn for vern av vassdrag vil dette normalt utløse konsekvensutredning.
nasjonale laksefjorder og laksevassdrag,	Dersom en plan eller et tiltak kan forringe beskyttelsesregimet for de viktigste laksebestandene, kan det utløse konsekvensutredning. Dersom regimet åpner for det aktuelle tiltaket, skal det gjøres en vurdering av tiltakets størrelse, plassering og egenskaper og virkningen av en gjennomføring av tiltaket. Det må også vurderes om det er andre planlagte tiltak i eller i nærheten av området. I slike tilfeller vil det være de samlede virkningene som bestemmer om konsekvensutredning utløses.

<p>objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak er lokalisert helt eller delvis innenfor kulturminner eller kulturmiljø som er fredet, midlertidig fredet eller foreslått fredet etter kulturminneloven, vil det normalt utløse konsekvensutredning. For automatisk fredete kulturminner må gjøres en faglig vurdering, særlig når det gjelder tidsdybde, for å vurdere om konsekvensutredning vil utløses. For tiltak eller planer som er foreslått plassert utenfor, men nær inntil områder med automatisk fredete kulturminner som inngår i et kulturmiljø med stor tidsdybde, må det foretas en vurdering med utgangspunkt i bestemmelsene i kulturminneloven § 3 som må legges til grunn.</p>
<p>b) Truede arter eller naturtyper,</p> <p>verdifulle landskap, (Landskap omfatter alle typer områder fra store sammenhengende naturområder, åpent hav og kyst, til jordbrukslandskap med inn- og utmark, skogsbygder, tettsteder og urbane miljøer. Den europeiske landskapskonvensjonen legger til grunn en helhetlig tilnærming til landskap og understreker at landskapet har både en natur- og en kulturdimensjon).</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak er lokalisert helt eller delvis innenfor lokaliteter av truede naturtyper eller leveområder/funksjonsområder for truede arter, vil dette normalt utløse konsekvensutredning. Noen arter er stedbundne (f.eks. planter) mens andre arter bruker større områder for sine ulike behov (hekkeområder, myteområder, rasteområder, næringssøk-områder etc.). Mange av de artene som er truet, er det nettopp fordi de er knyttet til naturtyper som har liten utbredelse. Det er derfor viktig å se arter og naturtyper i sammenheng når man vurderer vesentlige virkninger.</p> <p>Dersom en plan eller et tiltak helt eller delvis er lokalisert innenfor 12 verdensarvområder, helhetlige kulturlandskap, utvalgte kulturlandskap i jordbruket, kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse, nasjonalt/regionalt sjeldne og representative landskap med særlige kvaliteter, landskap med særlig lokal verdi, vil dette normalt utløse konsekvensutredning.</p>

<p>verdifulle kulturminner og kulturmiljøer,</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak helt eller delvis er lokalisert innenfor områder regulert til bevaring gjennom plan- og bygningsloven, er omfattet av hensynssoner, arealformål eller bestemmelser for å ivareta verdier, eller er helt eller delvis innenfor områder som er omfattet av NB!-registeret (register for nasjonale kulturhistoriske bymiljøer), statlig listeførte landsverneplaner, vil dette normalt utløse konsekvensutredning. Virkningene av tiltak eller planer som grenser Verdifullt bymiljø i Tønsberg. Foto: Arve Kjersheim, Riksantikvaren 31 opp mot et NB!-område må vurderes fra gang til gang. Tiltak eller planer av stort omfang vil kunne få vesentlige virkninger også om de er utenfor selve NB!-området.</p>
<p>nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser,</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak medfører at det blir vanskelig eller umulig å utnytte en mineralforekomst av nasjonal og regional betydning, en tildelt utvinningsrett eller et prospekt, vil dette normalt utløse konsekvensutredning. Dersom en plan eller et tiltak innebærer omfattende båndlegging av en mineralressurs der det er iverksatt uttak av ressursen, bør det foretas en vurdering av betydningen av gjenstående del av mineralressursen. Dette gjelder også dersom mineralressursen er båndlagt av andre planer og tiltak av nyere dato. For planer og tiltak som ikke berører registrerte mineralressurser direkte, men som er lokalisert nært forekomster, utvinningsretter eller prospekter, vil det måtte gjøres en konkret vurdering av om og hvordan tiltaket vil kunne påvirke framtidig utnyttelse av ressursen.</p> <p>Planer og tiltak som hindrer eller i vesentlig grad vanskeliggjør utøvelsen av utmarksnæringen, vil normalt</p>

<p>områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift</p> <p>områder som er særlig viktige for friluftsliv</p>	<p>utløse konsekvensutredning. Planer og tiltak som kun har mindre innvirkning på muligheten 13 til å utøve samiske utmarksnæringer utløser ikke konsekvensutredning. Dersom en plan eller et tiltak helt eller delvis er lokalisert innenfor reinbeiteområder, områder som utgjør minimumsbeiter og særverdiområder, særlig flyttleier, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, områder for merking, skilling og slakting, kan dette også utløse konsekvensutredning dersom områdene har stor betydning for samisk utmarksnæring og reindrift.</p> <p>Dersom en plan eller et tiltak er lokalisert innenfor områder sikret til friluftslivsformål, områder verdsatt til viktig og svært viktig, markaområder, og områder som er vurdert viktige i plansammenheng, på tvers av overordnede turruter, innenfor viktige områder til sjøs, langs sjø og vassdrag eller større, mindre tilrettelagte turområder, vil dette normalt utløse konsekvensutredning. Grønnstruktur og nærturterreng Grønnstrukturer og friområder i byer og tettsteder har ofte stor betydning for utøvelsen av mange typer friluftsliv, lek og andre uteaktiviteter. Dette gjelder både den grønne strukturen som binder grøntområdene i byen sammen og den som forbinder grøntområdene i byen med omliggende skogs- eller sjøområder. Det gjelder også viktige enkeltområder som er kritiske for at befolkningen generelt, og barn og unge spesielt, skal ha tilgang på oppholds-, leke- og aktivitetsområder i sine nærområder. De viktigste grønne strukturer og nærturområder vil allerede ha en avklart status for friluftslivet gjennom bl.a. kommuneplan eller reguleringsplan. Også andre områder i og nær byer og tettsteder kan imidlertid ha betydelig verdi for friluftslivet, jf. f.eks. «snarveier» eller "hundremeterskoger" som ofte ikke har noen avklart planstatus. Overordnede turruter Overordnede ruter for turer til fots som pilegrimsleder, kyststier og hovednettene av merkete stier og løyper i fjell- og skogsterreng utgjør viktige sammenhenger for friluftsliv. Det samme gjelder de nasjonale sykkelrutene. Slike ruter er sårbare for tiltak som ødelegger sammenhengen, slik at man må gå eller sykle omveier, ev. i trafikkutsatte traseer. Noen av disse rutene finnes i Kartverkets Tur- og friluftsruter.</p>
<p>b) Statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan- og</p>	

<p>bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77:</p> <p>Statlig planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, strandsone, klima- og energiplanlegging,</p> <p>Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge, verna vassdrag</p> <p>Rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak vil komme i konflikt med formålet eller konkrete retningslinjer i de statlige planretningslinjene/planbestemmelsene, eller det er manglende samsvar med føringer/retningslinjer i regional plan om temaet, vil dette normalt utløse konsekvensutredning.</p>
<p>d) Større omdisponering av områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål, samt reindrift eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet.</p> <p>Områder regulert til landbruk eller LNF(R).</p> <p>LNF(R) i kommuneplanens arealdel.</p>	<p>Viktig dyrka mark finnes i arealkategoriene LNF(R) i kommuneplanens arealdel, og områder avsatt til landbruksformål i reguleringsplan, enten som eneste formål eller samlet til landbruks-, natur- og friluftslivsmål. Omdisponering av slike områder vil normalt utløse konsekvensutredning. Med omdisponering menes at tiltaket beslaglegger arealene LNF(R) i kommuneplanens arealdel varig slik at disse ikke kan tas i bruk til landbruksproduksjon igjen. Her må det gjøres en konkret faglig vurdering, der arealkategori og jordkvalitet er viktige utgangspunkt. Ved vurdering av vesentlige virkninger vil tiltakets størrelse og dermed omfanget av omdisponering være viktig, i tillegg til kvalitetene nevnt over. Man bør også se hen til om det berørte jordbruksarealet er del av et større, sammenhengende jordbruksområde, eller om det berørte arealet utgjør en mindre, isolert teig. Inngrep i større, sammenhengende jordbruksarealer vil ha større negativ virkning enn om tilsvarende areal omdisponeres fra en mindre, isolert teig. Rester av regulerte landbruksområder kan i enkelte tilfeller ha mistet sin betydning for landbruksvirksomhet, eller arealbruken rundt</p>

	<p>har endret seg slik at området ikke lenger er viktig for landbruksvirksomhet.</p>
<p>e) Økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet</p> <p>Miljøkvalitetsstandard for vann</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak kan medføre overskridelse av grenseverdier for økologisk og kjemisk tilstand, vil dette normalt utløse konsekvensutredning.</p>
<p>f) Konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning</p>	<p>Mulige vesentlige virkninger for menneskers helse som en følge av en plan eller et tiltak må i stor grad baseres på konkrete faglige vurderinger og foreliggende kunnskap om sammenhengen mellom påvirkningsfaktorer og helse. Utgangspunktet for vurderingen er konsekvenser for påvirkningsfaktorene, alvorlighet og omfang og andre ytre miljøfaktorer. Høy sannsynlighet kombinert med alvorlig konsekvens, og lav sannsynlighet kombinert med alvorlig konsekvens, vil normalt gi konsekvensutredning.</p>
<p>g) Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp,</p> <p>herunder forurensning til luft,</p> <p>vann,</p> <p>sedimenter,</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak kan medføre vesentlig økning av antall personer som utsettes for luftforurensningen, eller vesentlig økning i forurensningsnivå i forhold til etablerte kriteriesett (luftkvalitetskriterier, T-1520), vil dette normalt utløse konsekvensutredning.</p> <p>Dersom en plan eller et tiltak kan føre til at miljøtilstanden i vannforekomsten kan bli forringet fra en tilstandsklasse til en annen, eller allerede er dårligere enn god, vil det normalt utløse konsekvensutredning.</p> <p>Dersom en plan eller et tiltak kan føre til at miljøtilstanden i vannforekomsten, inkludert kjemisk tilstand i sedimentet, kan bli forringet fra en tilstandsklasse til en annen, eller allerede er dårligere enn god, vil det normalt utløse konsekvensutredning.</p>

<p>grunn,</p> <p>samt ubehagelig lukt,</p> <p>støy,</p> <p>stråling</p> <p>og klimagass</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak kan føre til at grunnen forurenses på en slik måte at det kan være risiko for menneskers helse og for miljøet, at det er risiko for helse og miljø i nærliggende områder, når det er risiko for at fremtidig arealbruk i vesentlig grad begrenses, eller det er endring av arealplaner som berører allerede forurensete områder eller områder med mistanke om forurenset grunn, vil det normalt gi konsekvensutredning.</p> <p>Dersom en plan eller et tiltak kan føre til risiko for at luktinnholdet overstiger 1 ouE/m³ i mer enn 1 % av timene i en måned, eller "gjenkjennbar plagsom lukt" i mer enn 1 % av timene i en måned, vil det normalt utløse konsekvensutredning.</p> <p>Dersom en plan eller et tiltak kan føre til vesentlig økning i antall personer som utsettes for støy, eller vesentlig økning i støynivå jf. anbefalinger i T-1442/2016, vil det normalt utløse konsekvensutredning.</p> <p>Dersom en plan eller et tiltak kan føre til økte stråledoser til befolkningen og forurensning av det ytre miljø eller potensial for ulykker med virkninger utenfor anleggets område, vil det normalt utløse konsekvensutredning.</p> <p>De viktigste klimagassene er karbondioksid (CO₂), metan (CH₄), lystgass (N₂O) og fluorholdige gasser som HFK og PFK. Kortlevde klimadrivere som svart karbon (BC) er også relevant. En vurdering av hva som bør regnes som vesentlige klimagassutslipp, bør ta utgangspunkt i mengde utslipp som skjer umiddelbart og om det har store utslipp gjennom livsløpet.</p>
<p>h) Risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.</p>	<p>Dersom en plan eller et tiltak kan gi økt fare for alvorlige flom- og/eller skredsituasjoner, vil dette normalt utløse konsekvensutredning. Dette omfatter planer og tiltak som i seg selv medfører økt fare (sannsynlighet) for alvorlige flom</p>

	<p>og skredsituasjoner, og planer og tiltak som foreslås lokalisert i områder hvor det fra før foreligger fare for flom eller skred. Utbygging i slike områder er alltid utsatt for en viss fare. Der det likevel utarbeides/revideres arealplaner eller fremmes forslag om ny bygge- og anleggsvirksomhet i flom- eller skredfarlige områder, må det gjøres en vurdering av sannsynlighet for at en hendelse kan inntreffe. Planer og tiltak som vil medføre at det må gjennomføres risikoreduserende tiltak (heving av byggegrunn, flomverk, erosjonssikring, skredstabiliserende tiltak o.a.) betraktes normalt som å medføre vesentlige virkninger. Prinsippene og prosedyrene som er gitt i retningslinjene fra NVE skal legges til grunn for vurdering av planer og tiltak der det er potensiell flom- og/eller skredfare.</p>
--	--

4.LEDD: EGENSKAPER VED VIRKNINGENE (samlet vurdering og konklusjon)	
<p>Virkningenes intensitet og kompleksitet</p> <p>Sannsynlighet for at virkningene inntreffer og når de inntreffer</p> <p>Varighet og hyppighet av virkningene</p> <p>Mulighet for å begrense eller reversere virkningene</p> <p>Om virkningene strekker seg over landegrensler</p>	<p>Her skal det særlig ses hen til om virkningene kan begrenses eller reverseres og de samlede virkninger av tiltaket sett i forhold til gjennomførte og planlagte tiltak innen influensområdet.</p> <p>Det legges til grunn at størrelsen på tiltaket og om virkningene er reversible eller ikke er de viktigste elementene som inngår i vurdering.</p> <p>I tillegg må det gjøres en vurdering av de samlede virkninger med andre tiltak i influensområdet innebærer at samlet påvirkning på de aktuelle kriteriene blir vesentlige.</p>

Samlede virkninger av forslaget til plan eller tiltak og andre eksisterende, godkjente planer eller tiltak